

Utdanningsplan for spesialistkandidater (LIS 3) i Akutt- og Mottaksmedisin, Sykehuset Telemark HF, Medisinsk klinikk, Skien

Målbeskrivelse

Denne utdanningsplanen redegjør nærmere for utdanningen av leger i spesialisering del 3 (heretter utdanningskandidater) innen spesialiteten i Akutt- og Mottaksmedisin ved Sykehuset Telemark HF, Skien

Utdanningsplanen følger forskriftet om spesialistutdannelsen og spesialistgodkjenning for leger og tannleger. Læringsinnholdene orienterer seg på til enhver tid gjeldende læringsmål for spesialiteten.

Utdanningsplan

Organisering av utdanningsvirksomheten:

Akutt- og Mottaksmedisin er plassert under medisinsk klinikk, STHF, Skien og dekker akuttfunksjon for ca. 120.000 innbyggere i Telemark.

Årlig så vurderes/behandles det cirka 25.000 pasienter i akuttmottaket ved STHF, Skien

Akuttmottaket som arbeidsplass består av følgende «poster»

1. Akuttmottaket selv med 9 behandlingsrom med til sammen 10 pasientplasser
Samtlige rom er utstyrt med en tilnærmet lik basal utstyr i form av full noninvasiv monitorering, otoskop/oftalmoskop og en «tralle» med sprøyter, iv-væske og enkle medisiner (anti-emetika mm) , av disse 9 behandlingsrom er det 1 dobbeltrom som er tilrettelagt som traumestue som kan ta imot 2 traumepasienter samtidig, 2 behandlingsrom som er innrettet for å ta imot mer kritisk syke pasienter(Non-invasiv ventilasjon, «akutt-tralle» med utvidet medikamentutvalg), og 1 rom som har muligheten for Gynekologisk undersøkelse samt deles med Legevakten til «overgrepsmottak»
2. Akuttpoliklinikken, her tas det imot pasienter med mistenkt ortopedisk, plastikk kirurgiske og/eller kirurgiske «småskader» som er, i utgangspunktet, tiltenkt å behandles poliklinisk. Akuttpoliklinikken består av 3 behandlingsrom hvorav en er dedikert som «gipsrom» og ett som «urent» rom til for eksempel. abscess drenasjer, sårrevisjon etc.
3. Akuttmottaket har også et Triage areal som er samkjørt med Observasjonsposten som tilsammen disponerer 12 sengeplasser. I utgangspunktet er 5 -7 av disse satt av til triagering men kan ved behov utvides til 12 ved å «omdisponere» observasjonspostsengene.
4. Observasjonspost har 5-7 plasser hvor pasienten kan legges inn til avklaring når de er tiltenkt avklart i <24timer.

Læringsarenaer i spesialiteten:

Utdanningen vil foregå ved følgende arenaer internt i helseforetaket

- Akuttmottaket
- Akuttpoliklinikk
- Observasjonsposten
- Triageområdet
- Akutt- og beredskapsklinikk, dagkirurgi, STHF, Porsgrunn
- Intensivavdelingen, STHF, Skien
- Simuleringscenteret, STHF, Skien

De ulike læringsarenaene vil dekke ulike læringsområder. Dersom tjeneste utover 2 uker ved annen avdeling enn fests arbeidssted er nødvendig, fremgår dette av overordnet fremdriftsplan for spesialiteten.

Organisering av utdanningsløpet

Utdanningsløpet tar utgangspunktet i at samtlige læringsmål kan oppnås i eget foretak. Bortsett fra luftveishåndtering (AMM-læringsmål 46-57) som krever en 2 ukers rotasjon på operasjon ved dagkirurgi i Porsgrunn

Utdanningen av AMM- LIS 3 har som prinsipp i «mester-svenn» med tett oppfølging og direkte supervisjon av en erfaren (AMM)overlege gjennom hele utdanningsløp.

Ansettelse som LIS i medisinsk klinikk skjer i prinsipp som «udifferensiert» LIS-2 og i løpet av del 2 kan utdanningskandidaten velge sin «Grenspesialitet»

Ved ansettelse i medisinsk klinikk får utdanningskandidat en veileder som skal geleide han/hun gjennom sin utdanning

Etter å ha fullført del 2 i AMM som er en «common trunk» med indremedisin får utdanningskandidat sin primære læringsarenaen i akuttmottak (som omfatter akuttmottaket, akuttpoliklinikk, Triage og observasjonspost). Arbeidsformen og metodikk er i tråd med curriculum i Akutt- og Mottaksmedisin.

Visse behandlinger, for eksempel elektrokonverteringer av hjertearytmier, foregår per dagsdato ikke i akuttmottak. Dette medføre at LIS-3 må gå opp til behandlingsrommet på intensiv avdelingen for dette.

Hospitering på sykehus i utlandet som allerede har etablert spesialiteten tilsvarende AMM er ikke lagt inn som standard med stimuleres.

Medisinsk klinikk har et utdanningsutvalg som kvalitetssikrer utdanningen og overser internundervisning. Utvalget er underlagt og rapporterer direkte til klinikkjefen (Per Urdahl)

Ellers så sykehuset et bibliotek og tilgang til en rekke nasjonale og internasjonale tidsskrifter, litteratur. Denne litteraturen skal brukes som «mal» for å gjennomføre mer AMM spesifikk internundervisning.

Alle Utdanningskandidater har krav på å delta i obligatoriske/relevante kurs og det tilrettelegges at utdanningskandidater kan delta i de.

Spesialistkompetanse i henhold til læringsmålene

- **Ortopedi**

Akuttmottaket og akuttpoliklinikk behandler hvert år en vidt spektrum av ortopediske skader. AMM LIS/overleger jobber i tett samarbeid med ortopedisk avdeling for å kvalitetssikre behandling og optimalisering av pasientflyt på, særlig, skadepoliklinikk. Ortopedisk avdeling stiller med internundervisningsopplegg samt er tilgjengelig for råd og praktiskveiledning av LISene i akuttmottak. For øvrig foregår ortopedisk behandling i akuttmottak, som regel, under direkte supervisjon av en mer erfaren lege.

Gjennom dette og internundervisning og ferdighetstrening (gipsekruset mm) og spesifikke retningslinjer skal spesialistkandidaten oppnå kompetanse til å jobbe med ortopediske pasienter i akuttmottak

- **Traume**

Utdanningskandidater skal avlegge kurs i ATLS og delta i teamtrening, per i dag er de ikke offisiell, del av traume teamet men er bedt til å steppe inn og fylle ulike roller i traumeteamet dersom antall traumepasienter som tas imot overstiger traumeteamresurser

- **Gynekologi og Obstetrik**

Akutte gynekologiske og obstetriske pasienter, så fremt de ikke er i fødsel, tas imot i akuttmottak og gynekologiske ferdigheter (som for eksempel gynekologisk undersøkelse, vaginal ultralyd mm), jfr. læringsmål kan oppnå under direkte supervisjon av en gynekolog. I tillegg skal læringsmålene dekkes i internundervisninger/fagkvelder samt at utdanningskandidater får tilgang til relevant litteratur.

Medisinsk/teknisk utstyr som brukes til gynekologisk undersøkelse er til enhver tid tilgjengelig i akuttmottak slik at utdanningskandidater til enhver tid kan påbygge, samt opprette sin kompetanse

- **Kirurgi**

Samtlige pasienter som kommer til akuttmottak med tiltenkte kirurgiske problemstillinger vil bli kunne håndtert av en utdanningskandidat mot slutten av sin utdanningen. Kompetansesikring gjøres gjennom direkte supervisjon av både erfaren AMM leger men også kirurgen. Da det er multiple overlappende læringsmål i både kirurgisk og AMM utdanningen legges det opp til et felles internundervisning for å samkjøre og kvalitetssikre kompetansen

I tillegg skal utdanningskandidaten delta i ferdighetstreninger og simuleringsøvelser

- **ØNH**
Utdanningskandidaten skal oppnå sin læringsmål og kompetanse i «akutte» ØNH problemstillinger gjennom direkte supervisjon i akuttmottak, ferdighetstreninger samt Inter undervisning.
Eventuelle luftveishåndtering diskuteres under eget punkt nedenfor
- **Øye**
Læringsmål i oftalmologi er relativt beskjedent i AMM curriculum, det er tiltenkt at disse læringsmål oppnås gjennom direkte supervisjon av en erfaren lege i akuttmottak, samt internundervisning og kurs. Det er ikke offisielt avtalt men en mulighet å hospitere på vår nærmeste sykehus med oftalmologisk beredskap (Betanien Hospital, Skien)
- **Pediatri**
LM 66 akuttpediatri er per dagsdato ikke med i curriculum i Akutt- og Mottaksmedisin I prinsipp så tas imot håndteres akutte kirurgiske og kritisk syke barn i akuttmottak. Læringsmålene i akuttpediatri er vurderes å kunne oppnås gjennom direkte supervisjon, ferdighetstrening og kursing. Skulle pediatriklæringsmål skjerpes fra helsedirektoratet sin side, kan det bli aktuelt med en rotasjon inn mot barneavdelingen. Dette skal vurderes fortløpende
Nevrologi
Akutt nevrologiske pasienter tas imot i akuttmottak bortsett fra kandidater fro trombolysse som kjøres direkte til CT skanning. Læringsmålene er således tiltenkt oppnådd via direkte supervisjon, internundervisning og ferdighetstrening (spinalpunksjon blant annet)
- **Luftveihåndtering**
Disse læringsmål oppnås ved å ha en rotasjon på dagkirurgi ved STHF i Porsgrunn. Her kan utdanningskandidaten under veiledning av en erfaren anestesilog tilegne seg kompetansen som er påkrevd i læringsmålene.
Vedlikehold av kompetansen skjer gjennom ferdighetstreninger samt å «ta luftveiene» ved elektrokonverteringer av pasienter med hjerterarytmier som kommer til akuttmottak
- **Rus/abstinens/psykiatri**
Læringsmålene innenfor rus og abstinens kan oppnås gjennom direkte supervisjon av disse pasienter i akuttmottak/observasjonsposten. I tillegg så legges det opp til at dette temaet dekkes av internundervisningen
- **Akutt psykiatri/suicidalitet**
Læringsmålene innenfor dette området kan oppnås gjennom direkte supervisjon av disse pasienter i akuttmottak/observasjonsposten. I tillegg så legges det opp til at dette temaet dekkes av internundervisningen
- **Bruk av tvang i somatikken**
Disse læringsmålene oppnås gjennom nett-kurs, internundervisning samt direkte supervisjon i akuttmottak

- **Seksual overgrep/Misbruk**

Per dags dato er «Overgrepsmottak» delegert til legevakten i Skien, fra neste år skal legevakten i skien flytter ut av lokaliteter i akuttmottak som gjør at måte «overgrepsmottaket» driftes skal revurderes. Læringsmålene vedrørende seksual overgrep mm, som skissert i AMM-curriculum dekkes av «Seksualovergreps»-kurset som holdes i regi av Oslo-legevakt/OUS/DNLF. Utdanningskandidater skal få delta på det. Skulle det bli bestemt at akuttmottaket og AMM-legene skal være ansvarlig for drift av overgrepsmottak i framtiden, bør et eget opplegg for kompetansehevning utarbeides
- **Systemforståelse**

Læringsmålene dekkes av e-læringskurs, intern undervisning og supervisjon Utdanningskandidater skal delta aktivt i avdelingens arbeid med revisjon og utarbeidelse av retningslinjer og prosedyre. Kurs i administrasjon og ledelse (DNLF) er obligatorisk
- **Samhandling**

Utdanningskandidater vil få innføring i lokale/regionale/nasjonale samarbeidsrutiner. Nettbasert kurs er tilgjengelig og anbefales
- **Kommunikasjon**

Tverrfaglig og Inter menneskelig kommunikasjon er viktige egenskaper for en AMM lege, under hele utdanningsløpet skal det superviseres av en erfaren kollega. «dårlig nytt» samtaler erfaring skal blant annet oppnås gjennom intensivrotasjonen som er tiltenkt på slutten av common trunk delen av AMM utdanningen
- **CBREN/Beredskap**

AMM har ansvar for beredskapslageret ved STHF, gjennom intern undervisning og intern gjennomgang skal utdanningskandidaten får en innføring i dette. I tillegg organiseres det simuleringsøvelser og ferdighetstreninger. CBRNE kurset som holdes i regi av OUS er obligatorisk
- **Forskning**

AMM som del av den medisinske klinikken ved STHF kan dra nytte av et rikt forskningsmiljøet og utdanningskandidater oppfordres til å drive med forskning under veiledning av en erfaren forsker. I internundervisning skal det være mulig for å presentere en artikkel for systematisk og kritisk gjennomgang
- **Klinisk ledelse og triage i akuttmottak**

Disse læringsmål oppnås ved å jobbe i akuttmottak under direkte supervisjon av en erfaren lege. Det oppfordres også til å være observatør ved andre teambaserte tilnærming. Internundervisning samt ferdighetstrening kompletterer det hele
- **Syre-base og elektrolyttforstyrrelser**

Utdanningskandidater skal ha en rotasjon innom nyre og intensivavdeling som del av sin «common-trunk» i tillegg så er det mange muligheter for å oppnå kompetanse i disse læringsmål i akuttmottaket. I tillegg tas disse temaer opp på internundervisning og skal utdanningskandidater delta i anbefalt syre-base-kurs (AHUS)

- **Kunnskapshåndtering**
Disse læringsmål oppnås i akuttmottak via direkte supervisjon og internundervisning
- **Kvalitet og pasient sikkerhet**
Læringsmålene dekkes av direkte supervisjon og internundervisning.
- **Lowverk**
Læringsmålene dekkes av direkte supervisjon og internundervisning i akuttmottak samt rotasjonen på intensivavdelingen som del av «common trunk».
- **Ultralydundersøkelse og annen billeddiagnostikk:**
Læringsmålene læres i akuttmottak gjennom direkte supervisjon, internundervisning, ferdighetstreninger, anbefalte kurs og nettbasert material

Faglig forsvarlige rammer og kvalitet

Legebemanningen: Avdelingen har 4 overlege hvor av per dags dato 2 er spesialist i akutt- og mottaksmedisin. 1 overlege er i ferd med å kunne søke godkjenning som spesialist i akutt- og mottaksmedisin og en konstituert overlege er en erfaren LIS-3 medisin.

Per dags dato har vi 2 LIS del 2 som jobber dagtid i akuttmottak og har sine vakter som medisinsk LIS. Overordnet må fra medisinsk klinikk er å utvide bemanningen til å kunne dekke 24/7.

Alle overleger i akuttmottak innehar kompetanse og ferdigheter som beskrevet i AMM-curriculum og kan gjøre ultralyd, luftveishåndtering, spinalpunksjon mm. Siden man ikke er ansett som «vaktkompetent» før man er ferdig med «Common trunk» er det alltid en erfaren lege som jobber samme med LIS 2 og som regel også med LIS-3

Akademisk kompetanse og forskningsaktivitet

Medisinsk klinikkens forskningsaktivitet har vært høy i mange år med regelmessige publikasjoner med avdelingens leger som hoved- eller medforfatter.

Det er tett samarbeid med de øvrige medisinske fagsøyler og det kan dras nytte av deres akademiske kompetansen

Utdanningskandidaten blir oppfordret til og støttet i vitenskapelig arbeid. Vi har tett samarbeid med sykehusets forskningsavdeling.

Internundervisning

Undervisningsopplegget har fortsatt etter tidligere plan. En temaoversikt som dekker relevante tema innen Akutt- og Mottaksmedisin skal gjennomgås i løpet av 2-3 år for å ivareta alle vesentlige områder i faget. Alle LIS og spesialister skal delta i undervisningen unntatt ved ferie, sykdom eller vektrelatert fri.

- Felles undervisningsmøte med medisinsk klinikk tirsdag, onsdag, torsdag hver uke (30min)
- Felles undervisning for hele sykehus, annenhver fredag fra kl. 08.00 til 08.30
- 15 minutters internundervisning på onsdager hvor det skal gjennomgås en artikkel eller kapittel av relevant litteratur
- Simuleringsøvelser på tirsdager fra kl. 08.00-08.30 hvor det kjøres øvelse sammen med LIS-2 og/eller LIS-1 i ferdighetstreninger.
- Ad hoc ferdighetstreninger i intra-ossøs drilling sammen med ortopedisk avdeling dersom situasjonen tillater det
- Det er planer om å starte ferdighetstrening i samarbeid med patologen og opprette en såkalt kadaver lab
- Det er lagt inn 4 timer fordypning per uke for utdanningskandidatene i timeplanen.
- I tillegg er det mulig å delta i de ulike forsoningsmøter/foredrag/internundervisningsmøter som de andre faggrupper (gastromedisin, lunge, hjerte etc.) organiserer
- Det planlegges å kjøre felles internundervisning med gastrokirurgene for å dekke de overlappende læringsmål

Samarbeid med andre avdelinger/Annet

Arbeidet i Akuttmottaket kjennetegnes av tverrfaglighet og samarbeidet. Så klart fyller AMM spesialiteten en nisje som ikke før var besatt og AMM's definitive plassering og rolle er ikke 100% avklart.

Det er et godt og nært samarbeid med samtlige faggrupper i akuttmottak både somatisk og psykiatrisk hvor alle parter drar nytte av hverandres kompetanse. Dette gjenspeiles i at vi bruker hverandre til internundervisninger, foredrag og simuleringsøvelser mm